

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

11 февруари 2003 година*

„Конвенция за прилагане на Споразумението от Шенген – Принцип *ne bis in idem* - Обхват – Решения, с които прокуратурата окончателно прекратява наказателното производство без участието на съд, след като обвиняемият е изпълнил определени условия”

По съединени дела C-187/01 и C-385/01

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда в приложение на член 35 ЕС, респективно от *Oberlandesgericht Köln* (Германия) и *Rechtbank van eerste aanleg te Veurne* (Белгия) в наказателното производство, висящо пред тези съдилища срещу

Hüseyin Gözütok (C-187/01)

и

Klaus Brügge (C-385/01)

относно тълкуването на член 54 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 г. между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници (ОВ 2000 г., L 239, стр. 19), подписана на 19 юни 1990 г. в Шенген (Люксембург),

СЪДЪТ,

в състав: г-н G. C. Rodríguez Iglesias, председател, г-н J.-P. Puissochet, г-н M. Wathelet, г-н R. Schintgen (докладчик) и г-н C.W.A. Timmermans, председатели на състав, г-н C. Gulmann, г-н A. La Pergola, г-н P. Jann и г-н V. Skouris, г-жа F. Macken и г-жа N. Colneric, г-н S. von Bahr и г-н J.N. Cunha Rodrigues, съдии,

генерален адвокат: г-н D. Ruiz-Jarabo Colomer,

секретар: г-н H.A. Rühl, главен администратор,

като има предвид писмените становища, представени:

- за г-н Gözütok, от адв. N. Hack, Rechtsanwalt (C-187/01),

- за германското правителство, от г-н W.-D. Plessing, в качеството на представител (C-187/01 и C-385/01),

- за белгийското правителство, от г-жа A. Snoecx, в качеството на представител (C-385/01),

* Езици на производството : немски и нидерландски.

- за френското правителство, от г-н R. Abraham и г-н G. de Bergues, както и от г-жа C. Isidoro, в качеството на представители (C-187/01),

- за нидерландското правителство, от г-жа H. G. Sevenster, в качеството на представител (C-187/01 и C-385/01),

- за Комисията на Европейските общности, от г-н W. Bogensberger и г-н C. Ladenburger (C-187/01), както и от г-н W. Bogensberger и г-н R. Troosters (C-385/01), в качеството на представители,

предвид доклада от съдебното заседание,

след като изслуша устните становища на г-н Gözütok, за когото се явява адв. N. Hack, на германското правителство, за което се явява г-н A. Dittrich, в качеството на представител, на белгийското правителство, за което се явяват г-жа A. Snoecx, както и г-н J. Devadder и г-н W. Detavernier, в качеството на представители, на френското правителство, за което се явява г-н R. Abraham, на италианското правителство, за което се явява г-н G. Aiello, avvocato dello Stato, на нидерландското правителство, за което се явява г-жа C. Wissels, в качеството на представител, и на Комисията, за която се явяват г-н W. Bogensberger и г-н R. Troosters, на съдебното заседание от 9 юли 2002 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат на съдебното заседание от 19 септември 2002 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Определения от 30 март и 4 май 2001 г., постъпили в Съда съответно на 30 април 2001 г. и 8 октомври 2001 г., Oberlandesgericht Köln (Висш районен съд на Кьолн) (C-187/01) и Rechtbank van eerste aanleg te Veurne (Съд от първа инстанция, Veurne) (C-385/01) отправят независимо един от друг, на основание член 35 ЕС, преюдициален въпрос относно тълкуването на член 54 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 г. между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници (ОВ 2000 г., L 239, стр. 19; наричана по-нататък „КПСШ“), подписана на 19 юни 1990 г. в Шенген.

2. Тези въпроси са повдигнати в рамките на две последователни наказателни производства, първото в Германия срещу г-н Gözütok, а второто в Белгия срещу г-н Brügge, за нарушения, извършени съответно в Нидерландия и Белгия, въпреки че производствата в други държави-членки срещу двамата обвиняеми на същите основания са били окончателно прекратени, след като те са заплатили парична сума, определена от прокуратурата като част от процедура, която прави невъзможно по-нататъшното съдебно преследване.

Правна уредба

3. Член 1 от Протокола за включване на достиженията на правото от Шенген в рамките на Европейския съюз, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност чрез Договора от Амстердам (наричан по-нататък "протокола"), упълномощава тринадесет държави-членки, в това число Федерална република Германия, Кралство Белгия и Кралство Нидерландия, да установят по-близко сътрудничество помежду си в рамките на достиженията на правото от Шенген, както е предвидено в приложението към Протокола.

4. Достиженията на правото от Шенген, дефинирани по този начин, включват, *inter alia*, Споразумението, подписано в Шенген на 14 юни 1985 г. между правителствата на страните от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници (ОВ 2000 г., L 239, стр. 13; наричано по-нататък „Споразумението от Шенген“) и КПСШ.

5. Целта на Споразумението от Шенген и КПСШ е „да се премахне контрола по техните общи граници относно движението на хора ...“ (втори параграф от преамбюла към КПСШ), с оглед на това, че „все по-близкият съюз на народите на държавите-членки на Европейските общности трябва да намери своя израз в свободата на всички граждани на държавите-членки да преминават вътрешните граници ...“ (първи параграф от преамбюла към Споразумението от Шенген). Според първия параграф от преамбюла към Протокола, Достиженията на правото от Шенген имат за цел „да заздравят европейската интеграция и, по-специално, да подпомогнат по-бързото превръщане на Европейския съюз в зона на свобода, сигурност и справедливост“. Според член 2, първа алинея, четвърта точка ЕС, поддържането и развитието на такава зона, в която свободното движение на хора е гарантирано, е една от целите на Европейския съюз.

6. Член 2, параграф 1, първа алинея от Протокола предвижда от датата на влизане в сила на Договора от Амстердам, достиженията на правото от Шенген да имат директно приложение спрямо тринадесетте държави-членки, упоменати в член 1 от Протокола.

7. В приложение на второто изречение от член 2, параграф 1, втора алинея от Протокола, на 20 май 1999 г. Съветът приема Решение 1999/436/ЕО, което определя, в съгласие със съответните разпоредби на Договора за създаване на Европейската общност и Договора за Европейския съюз, законовата основа на всяка от разпоредбите и решенията, които съставляват достиженията на правото от Шенген (ОВ 1999 г., L 176, стр. 17). От член 2 от решението, заедно с приложение А към него, става ясно, че Съветът е избрал членове 34 ЕС и 31 ЕС, които представляват част от дал VI на Договора за Европейския съюз, „Разпоредби относно полицейското и съдебно сътрудничество по наказателни въпроси“, като законова основа за членове 54 - 58 от КПСШ.

8. Членове 54 - 58 от КПСШ съставляват глава 3, наречена „Прилагане на принципа *ne bis in idem*“, от дял III, наречен „Полиция и сигурност“. По-специално, те гласят както следва:

„Член 54

Лице, което е осъдено в една договаряща страна, не може да бъде преследвано за същите деяния в друга договаряща страна, при условие че когато лицето е осъдено, санкцията е изпълнена или е в процес на изпълнение, или не може да се изпълни по силата на законите в договарящата страна, в която е произнесена.

Член 55

1. Към момента на ратифицирането, приемането или одобряването на настоящата конвенция договарящата страна има право да декларира, че не се обвързва с член 54 в един или няколко от следните случаи:

а) когато деянията, за които се отнася чуждестранната присъдата, са били извършени изцяло или от части на нейна територия; в последния случай това изключение не се прилага за деяния, които са били извършени частично на територията на договарящата страна, в която е произнесена присъдата;

б) когато деянията, за които се отнася чуждестранната присъдата, представляват престъпление срещу националната сигурност или срещу други също така основни интереси на тази договаряща страна;

в) когато деянията, за които се отнася чуждестранната присъдата, са извършени от чиновник на тази договаряща страна в нарушение на служебните му задължения.

2. Договаряща страна, която е декларирала посоченото в параграф 1, буква б) изключение, уточнява и видовете престъпления, към които се прилага това изключение.

3. Във всеки един момент договаряща страна може да оттегли подобна декларация, която е направена за едно или няколко от посочените в параграф 1 изключения.

4. Изключенията, които са били предмет на декларацията по силата на параграф 1, не се прилагат, когато съответната договаряща страна е поискала за същите деяния съдебно преследване в друга договаряща страна или е приела екстрадицията на засегнатото лице.

...

Член 58

Предходните разпоредби не са пречка за прилагането на по-обхватни национални разпоредби относно действието на принципа *ne bis in idem* по отношение на чуждестранни съдебни решения.”

Главното производство и преюдициалните въпроси

Дело C-187/01

9. Г-н Gözütok е турски гражданин, който от няколко години живее в Нидерландия. Той притежава снекбар в нидерландския град Heerlen, наречен “Coffee- and Teahouse Schorpioen”.

10. При обиски на помещенията на бара на 12 януари и 11 февруари 1996 г., нидерландската полиция намира и конфискува, в първия случай, 1 kg хашиш, 1,5 kg марихуана и 41 цигари с хашиш, а във втория случай, 56 g хашиш, 200 g марихуана и 10 цигари с хашиш.

11. От преписката става ясно, че наказателното производство срещу г-н Gözütok в Нидерландия, заведено в резултат на конфискациите на 12 януари и 11 февруари 1996 г., е прекратено след като той е приел предложението на прокуратурата в контекста на процедура, чрез която по-нататъшното преследване става невъзможно, и е заплатил сумите от 3 000 NLG и 750 NLG, изискани от прокуратурата в тази връзка.

12. В това отношение, член 74, параграф 1 от Wetboek van Strafrecht (Наказателен кодекс на Нидерландия) предвижда:

„Преди началото на съдебното производство, прокуратурата може да постави едно или повече условия за избягване на преследване за всякакви нарушения, освен онези, които предвиждат по закон лишаване от свобода за срок от повече от шест години, или за всякакви нарушения на обществения ред. В момента, в който бъдат изпълнени тези условия, се налага възбрана върху по-нататъшно съдебно преследване.”

13. Тези условия могат да включват заплащане на държавата на сума между 5 NLG и максималния размер на глобата, който може да бъде наложен с оглед на престъплението.

14. Вниманието на германските власти е привлечено към случая на г-н Gözütok от германска банка, която на 31 януари изтъква факта, че големи суми пари преминават през сметката на г-н Gözütok.

15. След като получава информация за действията на г-н Gözütok от нидерландските власти, на 15 март 1996 г. германската полиция предприема мерки за арестуването му в Германия и, на 1 юли 1996 г., Staatsanwaltschaft Aachen (прокуратурата на Aachen) (Германия), повдига срещу г-н Gözütok обвинение за търговия с наркотици в Нидерландия в поне два случая, при единия от които се касае за значителни количества, в периода между 12 януари и 11 февруари 1996 г.

16. На 13 януари 1997 г., Amtsgericht Aachen (Районен съд на Aachen) (Германия) намира г-н Gözütok за виновен и го осъжда на затвор за срок от една година и пет месеца, условна присъда с пробация.

17. Както г-н Gözütok, така и прокуратурата обжалват това решение и Landgericht Aachen (Областен съд на Aachen), с Определение от 27 август 1997 г., прекратява съдебното производство срещу г-н Gözütok на основание, *inter alia*, че по силата на член 54 от КПСШ окончателното преустановяване на наказателното производство от нидерландските власти е обвързващо за германските органи за разследване.

Според Landgericht наказателното производство е преустановено след като прокуратурата предлага компромис („transactie”), процедура по нидерландското законодателство, която води до присъда („rechtskrdftige Verurteilung”) по смисъла на германската версия на член 54 от КПСШ, въпреки че подобни компромиси не изискват участието на съд и нямат формата на съдебно решение.

18. Прокуратурата обжалва определението на Landgericht Аахен пред Oberlandesgericht Köln (Висш областен съд на Кьолн), който, като приема, че резултатът от съдопроизводството зависи от тълкуването на член 54 от КПСШ, решава да преустанови временно производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

”Има ли пречка за съдебно преследване във Федерална република Германия по член 54 от КПСШ ако, според нидерландското законодателство, съдебното преследване, основано на същите факти, не се допуска в Нидерландия? По-специално, има ли пречка за съдебно преследване при наличие на решение на прокуратурата да преустанови производството след удовлетворяване на наложените условия („transactie” по нидерландското право), което решение според законодателството на други договарящи страни изисква съдебно одобрение и което не допуска преследване пред нидерландски съд?”

Дело С-385/01

19. Г-н Brügge, германски гражданин с местожителство в Rheinbach (Германия), е обвинен от белгийските съдебни власти в това, че на 9 октомври 1997 г. в Oostduinkerke (Белгия), в нарушение на членове 392, 398, параграф 1 и 399, параграф 1 от белгийския наказателен кодекс, предумишлено е нападнал и ранил г-жа Leliaert, което е довело до заболяването Ж или неспособността Ж за трудова дейност.

20. Г-жа Leliaert, в качеството Ж на частен гражданин, който завежда дело за нанесени щети пред Rechtbank van eerste aanleg te Veurne (Съд от първа инстанция на Veurne), който заседава като наказателен съд и пред който е призован г-н Brügge, настоява за компенсация за неимуществени щети в размер на 20 000 BEF заедно с лихвите, считано от 9 октомври 1997 г.

21. В хода на разследването срещу г-н Brügge относно фактите, въз основа на които е призован пред Rechtbank van eerste aanleg te Veurne, Staatsanwaltschaft Bonn (прокуратурата на Бон) (Германия), с писмо от 22 юли 1998 г., предлага на г-н Brügge извънсъдебно споразумение в замяна на сума от 1 000 DEM. Г-н Brügge заплаща предложената сума на 13 август 1998 г. и прокуратурата прекратява съдебното преследване.

22. От преписката става ясно, че споразумението е сключено според член 153а, във връзка с второто изречение на член 153, параграф 1 от Strafprozessordnung (Германски наказателно-процесуален кодекс), според които прокурорът може, при определени условия, да прекрати наказателното производство без съгласието на компетентния съд, по-специално, след като обвиняемият е изплатил определена парична сума на благотворителна организация или на хазната.

23. Като преценява, че за да може да разреши казуса, пред който е изправен, му е необходимо тълкуване на член 54 от КПСШ, *Rechtbank van eerste aanleg te Veurne* решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„По силата на член 54 от КПСШ има ли право белгийската прокуратура да изиска от германски гражданин да се яви пред белгийски наказателен съд и да бъде обявен за виновен въз основа на същите факти, на основание на които германската прокуратура му е направила предложение, под формата на споразумение, за прекратяване на делото след заплащане на определена сума, която е била заплатена от обвиняемия?”

24. Съдът, след като изслушва генералния адвокат, решава, поради връзката между делата, да ги обедини за целите на решението си, в съответствие с член 43 от Процедурния правилник.

По преюдициалните въпроси

25. С въпросите си, които е уместно да бъдат разгледани общо, препращащите юрисдикции по същество питат дали принципът *ne bis in idem*, заложен в член 54 от КПСШ, е приложим също и към процедури, чрез които по-нататъшното съдебно преследване е недопустимо, като тези, които са предмет на главните производства.

26. От формулировката на член 54 от КПСШ става ясно, че дадено лице не може да бъде преследвано в държава-членка за същите деяния, за които е осъдено в друга държава-членка.

27. Процедура, чрез която по-нататъшното съдебно преследване става невъзможно, като тези, които са предмет на главните производства, е процедура, чрез която преследващият орган, който националното законодателство е овластило за тази цел, решава да преустанови наказателното производство срещу обвиняемия, след като той е удовлетворил определени условия и, по-специално, е заплатил определена парична сума, определена от преследващия орган.

28. Следователно, трябва да се отбележи, първо, че при такива процедури, преследването се прекратява с решение на орган, от който се изисква да играе определена роля в наказателното правораздаване в съответната национална съдебна система.

29. Второ, подобна процедура, чиито последствия, както са заложи в приложимото национално законодателство, зависят от ангажимента на обвиняемия да изпълни определени задължения според предписанието на прокуратурата, наказва незаконосъобразното деяние, което обвиняемият се предполага, че е извършил.

30. При тези обстоятелства, заключението трябва да бъде, че там, където, в съответствие с подобна процедура, по-нататъшното преследване окончателно става невъзможно, засегнатото лице трябва да се разглежда като осъдено по смисъла на член 54 от КПСШ по отношение на деянията, които се предполага, че е извършило. В допълнение, след като обвиняемият е изпълнил задълженията си, наказанието,

което произтича от процедурата, с която по-нататъшното съдебно преследване става невъзможно, следва да се счита за “изпълнено” по смисъла на член 54.

31. Фактът, че нито един съд не е ангажиран в такава процедура, и че решението, което е кулминация на процедурата, не е под формата на съдебно решение, не хвърля съмнение върху това тълкуване, тъй като подобни въпроси, свързани с процедурата и формата не се отразяват върху следствията от тази процедура, както са описани в точки 28 и 29 от настоящото решение, което, при липсата на ясна индикация в обратен смисъл в член 54 от КПСШ, трябва да се разглежда като достатъчно, за да позволи действието на принципа *ne bis in idem*, както е заложен в тази разпоредба.

32. В допълнение, трябва да се изтъкне, че никъде в дял VI на Договора за Европейския съюз, който се отнася до полицейското и съдебно сътрудничество по криминални дела (членове 34 и 31 от който, както беше изтъкнато, представляват законовата основа на членове 54 - 58 от КПСШ) или в Споразумението от Шенген, или в самата КПСШ, приложението на член 54 от КПСШ не е поставено в зависимост от условие за хармонизация, или поне сближаване, на наказателното законодателство на държавите-членки, свързано с процедурите, чрез които по-нататъшното съдебно преследване става невъзможно.

33. При тези обстоятелства, независимо дали принципът *ne bis in idem*, заложен в член 54 от КПСШ, се прилага по отношение на процедури, които правят по-нататъшното съдебно преследване невъзможно (без значение дали е намесен съд), или по отношение на съдебни решения, това по необходимост предполага, че държавите-членки имат взаимно доверие в системите си на наказателно правосъдие, и че всяка от тях признава наказателното законодателство, приложимо в другите държави-членки, дори и тогава, когато резултатът би бил различен, ако се прилагаше нейното собствено законодателство.

34. По същите причини, прилагането от една държава-членка на принципа *ne bis in idem*, както е формулиран в член 54 от КПСШ, към процедури, които правят по-нататъшното производство невъзможно и които са се състояли в друга държава-членка без намесата на съд, не може да бъде обвързано с условие съдебната система на първата държава също да не изисква подобна съдебна намеса.

35. Уместността на това тълкуване на член 54 от КПСШ се подкрепя от факта, че това е единственото тълкуване, което дава преимущество по-скоро на обекта и целта на тази разпоредба, а не на процедурни или чисто формални въпроси, които, в крайна сметка, са различни в засегнатите държави-членки, и което гарантира, че принципът има съответния ефект.

36. Първо, както личи от член 2, алинея първа, четвърта точка ЕС, чрез Договора от Амстердам Европейският съюз си поставя за цел да поддържа и развива Съюза като зона на свобода, сигурност и справедливост, в която свободното движение на хора е гарантирано.

37. По-нататък, както личи от първия параграф от преамбюла към Протокола, интегрирането на достиженията на правото от Шенген (което включва член 54 от КПСШ) в рамките на Европейския съюз има за цел да укрепи европейската

интеграция и, по-специално, да спомогне по-бързото превръщане на Съюза в зона на свобода, сигурност и справедливост, която той има за цел да поддържа и развива.

38. Член 54 от КПСШ, който има за цел да гарантира, че никой няма да бъде преследван въз основа на едни и същи факти в няколко държави-членки по силата на това, че се е възползвал от правото си на свободно движение, не може да има полезна роля за постигането в пълна степен на тази цел, ако не се прилага също и по отношение на решения, които окончателно преустановяват съдебното преследване в дадена държава-членка, дори и в случаите, когато такива решения се приемат без намесата на съд и нямат формата на съдебно решение.

39. Второ, националните съдебни системи, които предвиждат процедури, посредством които забраняват по-нататъшно преследване, позволяват това само при определени обстоятелства или по отношение на определени изчерпателно изброени или дефинирани закононарушения, които, по правило, не са сериозни нарушения и подлежат само на сравнително леки наказания.

40. При тези обстоятелства, ако член 54 от КПСШ имаше приложение само по отношение на решения, които преустановяват съдебно преследване и които са взети от съд или имат формата на съдебно решение, следствието от това би било, че принципът *ne bis in idem*, заложен в тази разпоредба, (и, следователно, свободата на придвижване, която последният се стреми да улесни) ще облагодетелства единствено ответници, които са виновни за закононарушения, които – поради сериозността им или наказанията, които се полагат за тях – изключват използването на опростен метод за третиране на определени наказателни дела чрез процедура, която забранява по-нататъшното съдебно преследване, подобна на процедурите, които са предмет на главните производства.

41. Германското, белгийското и френското правителство, въпреки това, изтъкват като възражение това, че не само формулировката на член 54 от КПСШ, но и цялостната схема на разпоредбата и, по-специално, връзката Ж с членове 55 и 58 от КПСШ, както и намеренията на договарящите страни и някои други международни разпоредби със сходна цел, изключват член 54 да бъде тълкуван така, че да може да бъде приложен по отношение на процедури, забраняващи по-нататъшно преследване, в които няма намеса на съд. Белгийското правителство добавя също, че, с цел прилагане на член 54, решение за приключване на процедура, като тази по делото на г-н Brügge, не е равносилно на окончателно приключване на случая, освен ако правата на жертвата предварително са били защитени по съответен начин.

42. Що се касае, на първо място, до формулировката на член 54 от КПСШ, уместно е да се изтъкне, както става ясно от точки 26 - 38 от настоящото решение, че като се имат предвид намерението и целта на член 54, използването на термина „осъден“ не изключва възможността разпоредбата да бъде тълкувана така, че да бъде приложима също и спрямо процедури, чрез които по-нататъшното преследване става невъзможно, подобни на процедурите в главните производства, при които няма намеса на съд.

43. На второ място, без изобщо да изискват член 54 от КПСШ да бъде приложим единствено към съдебни решения или процедури, забраняващи по-нататъшно преследване, при които има намеса на съда, членове 55 и 58 от КПСШ са в съгласие с тълкуването на член 54, предложено в точки 26 - 38 от настоящото решение.

44. Първо, член 55 от КПСШ, доколкото той позволява на държавите-членки да гарантират изключения от принципа *ne bis in idem* при определени изчерпателно изброени обстоятелства, към които имат отношение чуждите съдебни решения, трябва по логика да се отнася до същите действия и процедури като тези, чрез които, във връзка с тези обстоятелства, има вероятност да се стигне до присъда по смисъла на член 54 от КПСШ. Това се подкрепя от факта, че членове 54 и 55 от КПСШ използват, в повечето езикови версии, един и същи термин, когато визират тези актове и процедури.

45. В допълнение, прилагането на член 54 от КПСШ по отношение на процедури, чрез които по-нататъшното съдебно преследване става невъзможно, не обезсилва член 58 от КПСШ. Според условията на член 58, държавите-членки имат възможност да прилагат национални разпоредби, които са по-обширни от заложените не само в член 54 от КПСШ, но и от всички останали членове в КПСШ, които се отнасят до принципа *ne bis in idem*. Освен това, той не само им позволява да прилагат този принцип спрямо съдебни решения, различни от попадащите в обхвата на член 54, но и признава, в по-общ план, правото им да прилагат национални разпоредби, които дават по-широк обхват на принципа, или да подчиняват приложението му на по-слабо ограничаващи условия, независимо от същината на въпросните чужди решения.

46. На трето място, що се отнася до намерението на договарящите страни, както се разкрива от определени национални парламентарни документи, които имат отношение към ратификацията на КПСШ или на Конвенцията между държавите-членки на Европейските общности относно двойната наказуемост от 25 май 1987 г., член 1 от която съдържа разпоредба идентична по същността си с тази на член 54 от КПСШ, достатъчно е да се отбележи, че документите предхождат интегрирането чрез Договора от Амстердам на достиженията на правото от Шенген в законовата рамка на Европейския съюз.

47. Накрая, относно твърдението на белгийското правителство, че прилагането на член 54 от КПСШ спрямо споразумения в наказателни производства може да накърни правата на жертвата, Съдът намира, че единственият ефект от принципа *ne bis in idem*, както е заложен в тази разпоредба, е да гарантира, че лице, осъдено в дадена държава-членка, няма да бъде преследвано отново въз основа на същите факти в друга държава-членка. Принципът *ne bis in idem* не изключва възможността жертвата или кое да е друго лице, засегнато от поведението на обвиняемия, да заведе граждански иск за компенсация за нанесени щети.

48. В светлината на предходните съображения, отговорът на въпросите трябва да бъде, че принципът на *ne bis in idem*, заложен в член 54 от КПСШ, е приложим също и спрямо процедури, при които по-нататъшното съдебно преследване е невъзможно, подобни на процедурите в главните производства, и чрез които прокуратурата в държава-членка преустановява, без намесата на съда, съдебно

преследване, започнало в тази държава след като обвиняемият е изпълнил определени задължения и, по-специално, е заплатил определена парична сума, постановена от прокуратурата.

По съдебните разноски

49. Разходите, направени от германското, френското, италианското и нидерландското правителство, както и от Комисията, които представят становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения

Съдът,

като се произнася по въпросите, оправени от Oberlandesgericht Köln и Rechtbank van eerste aanleg te Veurne с Определения съответно от 30 март 2001 г. и 4 май 2001 г., реши:

Принципът *ne bis in idem*, заложен в член 54 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген от 14 юни 1985 г. между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници, подписана на 19 юни 1990 г. в Шенген, е приложим също и по отношение на процедури, които забраняват по-нататъшното съдебно преследване, подобни на процедурите в главните производства, и чрез които прокуратурата в дадена държава-членка преустановява наказателното производство, заведено в тази страна, без намесата на съд, след като обвиняемият е изпълнил определени задължения и, по-специално, е заплатил определена парична сума, определена от прокуратурата.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 11 февруари 2003 година.

Подписи